

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o državni upravi obsega:

- Zakon o državni upravi – ZDU-1 (Uradni list RS, št. 52/02 z dne 14. 6. 2002),
- Zakon o spremembi zakona o državni upravi – ZDU-1A (Uradni list RS, št. 56/03 z dne 13. 6. 2003),
- Zakon o državni upravi – uradno prečiščeno besedilo – ZDU-1-UPB1 (Uradni list RS, št. 83/03 z dne 22. 8. 2003),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi – ZDU-1B (Uradni list RS, št. 61/04 z dne 4. 6. 2004),
- Zakon o državni upravi – uradno prečiščeno besedilo – ZDU-1-UPB2 (Uradni list RS, št. 97/04 z dne 3. 9. 2004).

ZAKON O DRŽAVNI UPRAVI (ZDU-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 4)

I. SPLOŠNE DOLOČBE IN TEMELJNA NAČELA

1. člen (položaj državne uprave)

Državna uprava (v nadaljnjem besedilu: uprava) kot del izvršilne oblasti v Republiki Sloveniji izvršuje upravne naloge.

2. člen (zakonitost in samostojnost)

Uprava opravlja svoje delo samostojno v okviru in na podlagi ustave, zakonov in drugih predpisov.

3. člen (strokovnost, politična nevtralnost in nepristranskost)

Uprava opravlja svoje delo po pravilih stroke.

Pri opravljanju svojega dela mora biti uprava politično nevtralna.

Uprava mora pri svojem delu ravnati nepristransko in ne sme dajati neupravičenih koristi in prednosti posameznikom oziroma posameznikom, pravnim osebam ali interesnim skupinam.

4. člen (uradni jezik v upravi)

Uradni jezik v upravi je slovenščina.

Na območjih občin, v katerih živita avtohtoni italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, je uradni jezik v upravi tudi italijanščina oziroma madžarščina. Na teh območjih uprava posluje, vodi postopek in izdaja pravne in druge akte v jeziku narodne skupnosti, če stranka, ki pripada italijanski oziroma madžarski narodni skupnosti, uporablja italijanski oziroma madžarski jezik.

Kadar je upravni organ na prvi stopnji vodil postopek v italijanščini oziroma madžarščini, mora biti tudi drugostopni akt izdan v istem jeziku.

5. člen (poslovanje s strankami)

Pri poslovanju s strankami mora uprava zagotoviti spoštovanje njihove osebnosti in osebnega dostojanstva ter zagotoviti, da čim hitreje in čim lažje uresničujejo svoje pravice in pravne koristi.

Uprava skrbi za obveščenost javnosti o načinu svojega poslovanja in uresničevanja pravic strank.

Uprava je dolžna omogočiti strankam posredovanje pripomb in kritik glede svojega dela ter te pripombe in kritike obravnavati in nanje odgovarjati v razumnem roku.

6. člen (javnost dela)

Uprava je dolžna zagotavljati javnost svojega dela, upošteva omejitve, ki izhajajo iz predpisov, ki urejajo varovanje osebnih in tajnih podatkov, ter drugih predpisov.

7. člen (pristojnosti vlade)

Način poslovanja uprave s strankami, način zagotavljanja obveščenosti javnosti (drugi odstavek 5. člena), način zagotovitve možnosti posredovanja pripomb in kritik, njihovega obravnavanja in odgovarjanja nanje (tretji odstavek 5. člena), poslovanje z dokumentarnim gradivom, poslovni čas, uradne ure v upravi ter druga vprašanja načina delovanja uprave ureja Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

II. UPRAVNE NALOGE

8. člen (sodelovanje pri oblikovanju politik)

Uprava za vlado pripravlja predloge zakonov, podzakonskih predpisov in drugih aktov ter druga gradiva ter zagotavlja drugo strokovno pomoč pri oblikovanju politik.

9. člen (izvršilne naloge)

Uprava izvršuje zakone in druge predpise, ki jih sprejema državni zbor, ratificirane mednarodne pogodbe, državni proračun, podzakonske predpise in druge akte vlade (v nadaljnjem besedilu: izvršilne naloge).

Za izvajanje nalog iz prvega odstavka tega člena uprava izdaja predpise in posamične akte ter interne akte, vstopa v imenu in za račun Republike Slovenije v civilnopravna razmerja ter opravlja materialna dejanja.

Za opravljanje materialnih dejanj, s katerimi se posega v osebno prostost, telesno ali duševno celovitost, zasebnost, lastnino in druge človekove pravice oziroma temeljne svoboščine, mora imeti uprava neposredno podlago v zakonu.

10. člen (inšpekcijski nadzor)

Uprava opravlja inšpekcijski nadzor nad izvajanjem predpisov.

Inšpekcijski nadzor ureja poseben zakon.

11. člen (spremljanje stanja)

Uprava spremlja stanje družbe na področjih, za katera je pristojna, in skrbi za njen razvoj v skladu s sprejeto politiko države.

Uprava vzpostavi, vodi, vzdržuje in povezuje zbirke podatkov in evidence.

12. člen (razvojne naloge)

Uprava na podlagi in v okviru zakonov, drugih predpisov in državnega proračuna spodbuja oziroma usmerja družbeni razvoj.

13. člen (zagotavljanje javnih služb)

Uprava zagotavlja opravljanje javnih služb v skladu z zakonom.

Opravljanje javnih služb se zagotavlja v javnih zavodih in gospodarskih družbah ter v drugih organizacijskih oblikah, ki jih določa zakon, lahko pa tudi v upravnih organih.

III. UPRAVNI ORGANI IN NOSILCI JAVNIH POOBLASTIL

14. člen (upravni organi)

Upravne naloge opravljajo ministrstva, organi v njihovi sestavi in upravne enote (v nadaljnjem besedilu: upravni organi).

Ministrstvo se ustanovi za opravljanje upravnih nalog na enem ali več upravnih področjih.

Organ v sestavi ministrstva se ustanovi za opravljanje specializiranih strokovnih nalog, izvršilnih in razvojnih upravnih nalog, nalog inšpekcijskega in drugega nadzora in nalog na področju javnih služb, če se s tem zagotovi večja učinkovitost in kakovost pri opravljanju nalog oziroma če je zaradi narave nalog ali delovnega področja potrebno zagotoviti večjo stopnjo strokovne samostojnosti pri opravljanju nalog.

Upravna enota se ustanovi za opravljanje nalog državne uprave, ki jih je treba organizirati in izvajati teritorialno.

15. člen **(javne agencije in drugi nosilci javnih pooblastil)**

Javna agencija se lahko ustanovi za opravljanje upravnih nalog v skladu s posebnim zakonom, ki ureja javne agencije:

- če je s tem omogočeno učinkovitejše in smotrnejše opravljanje upravnih nalog, kot bi bilo v primeru opravljanja nalog v upravnem organu, zlasti če se lahko opravljanje upravnih nalog v celoti ali pretežno financira z upravnimi taksami oziroma plačili uporabnikov, ali
- če glede na naravo oziroma vrsto nalog ni potreben ali ni primeren stalni neposredni politični nadzor nad opravljanjem nalog.

Z zakonom ali na podlagi zakona lahko v primerih iz prvega odstavka tega člena javno pooblastilo za opravljanje upravnih nalog pridobijo tudi druge osebe javnega prava, posamezniki in pravne osebe zasebnega prava.

Če zakon dopušča, da za pridobitev javnega pooblastila kandidira več fizičnih oziroma pravnih oseb, se izbira opravi na javnem natečaju.

Pri izvajanju javnih pooblastil imajo nosilci javnih pooblastil pravice in dolžnosti uprave, ki jih določa zakon ali drug predpis.

IV. MINISTRSTVA

1. Vodenje ministrstva

16. člen **(minister)**

Ministrica oziroma minister (v nadaljnjem besedilu: minister) v skladu s sprejeto politiko vodi in predstavlja ministrstvo, izdaja predpise in druge akte v skladu z zakonom ter sprejema druge odločitve iz pristojnosti ministrstva.

17. člen **(državni sekretar)**

V ministrstvu se lahko imenuje največ ena državna sekretarka oziroma državni sekretar (v nadaljnjem besedilu: državni sekretar).

Državni sekretar pomaga ministru pri opravljanju njegove funkcije v okviru pooblastil, ki mu jih da minister.

Minister lahko pisno pooblasti državnega sekretarja, da ga nadomešča v času njegove odsotnosti ali zadržanosti pri vodenju in predstavljanju ministrstva ter predlaganju gradiv v obravnavo vladi. S podelitvijo pooblastila se minister ne razbremeni odgovornosti.

Minister ne more pooblastiti državnega sekretarja ali koga drugega, da izdaja predpise in glasuje na seji vlade.

Državni sekretar ima status funkcionarja. Imenuje in razrešuje ga vlada na predlog ministra, ki vodi ministrstvo. Državnemu sekretarju preneha funkcija z dnem prenehanja funkcije ministra.

18. člen (generalni direktorji)

V ministrstvu se v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev, imenujejo generalne direktorice oziroma generalni direktorji (v nadaljnjem besedilu: generalni direktorji).

Generalni direktor vodi upravno in strokovno delo na zaokroženem delovnem področju znotraj ministrstva.

Generalni direktor je za svoje delo odgovoren ministru.

19. člen (generalni sekretar)

V ministrstvu se v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev, imenuje generalna sekretarka oziroma generalni sekretar (v nadaljnjem besedilu: generalni sekretar).

Generalni sekretar vodi strokovno delo na področju upravljanja s kadrovskimi, finančnimi, informacijskimi in drugimi viri ter pomaga ministru pri koordinaciji med notranjimi organizacijskimi enotami ministrstva.

Generalni sekretar je za svoje delo odgovoren ministru.

20. člen (strokovni svet)

Za obravnavo strokovnih vprašanj z upravnih področij ministrstva oziroma za svetovanje pri oblikovanju politik lahko minister ustanovi strokovni svet kot svoj strokovno-posvetovalni organ.

2. Organi v sestavi ministrstva

21. člen (organi v sestavi ministrstva)

Z uredbo se lahko ustanovi upravni organ v sestavi ministrstva (v nadaljnjem besedilu: organ v sestavi) za opravljanje specializiranih strokovnih nalog, izvršilnih in razvojnih upravnih nalog, nalog inšpekcijskega in drugega nadzora in nalog na področju javnih služb.

Organ v sestavi se lahko ustanovi:

- za izvajanje nalog iz prvega odstavka tega člena v večjem obsegu, če se s tem zagotovi večja učinkovitost in kakovost pri opravljanju nalog, ali
- če je zaradi narave nalog ali delovnega področja potrebno zagotoviti večjo stopnjo samostojnosti pri opravljanju nalog iz prvega odstavka tega člena.

Če zakon določa, da je za odločanje o upravnih zadevah na določenem področju na prvi stopnji pristojno ministrstvo, in je v ministrstvu organiziran organ v sestavi za to področje, na prvi stopnji vodi postopek in odloča o upravnih zadevi organ v sestavi ministrstva.

22. člen **(vodenje organov v sestavi)**

Organ v sestavi vodi direktorica oziroma direktor (v nadaljnjem besedilu: direktor), ki se imenuje v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

Z zakonom ali uredbo se lahko določi za položaj predstojnice oziroma predstojnika (v nadaljnjem besedilu: predstojnik) organa v sestavi tudi drugačno poimenovanje.

23. člen **(razmerje med ministrstvom in organom v sestavi)**

Organ v sestavi izvaja naloge v skladu z zakonom, drugimi predpisi, programom dela, ki ga sprejme minister na predlog predstojnika organa v sestavi, in finančnim načrtom, ki se sprejme v skladu z zakonom o javnih financah.

Minister daje organu v sestavi ministrstva usmeritve za delo organa v sestavi.

Minister daje organu v sestavi obvezna navodila za delo ter mu naloži, da v mejah svoje pristojnosti opravi določene naloge ali sprejme določene ukrepe ter mu o tem poroča.

Pred državnim zborom in vlado predstavlja organ v sestavi minister.

Če tako določa uredba iz 21. člena tega zakona, ministrstvo izvaja vse ali določene naloge strokovne pomoči predstojniku na področju upravljanja s kadrovske, finančne, informacijske in drugimi viri tudi za organ v sestavi.

24. člen **(poročanje in nadzor)**

Ministrstvo nadzoruje delo organa v sestavi. Minister lahko zahteva poročila, podatke in druge dokumente v zvezi z opravljanjem dela organa v sestavi.

Predstojnik organa v sestavi mora ministru redno in na njegovo posebno zahtevo poročati o delu organa v sestavi in o vseh pomembnejših vprašanjih s področij dela organa v sestavi.

25. člen (pritožba)

Ministrstvo odloča v upravnem postopku na drugi stopnji o pravnih sredstvih zoper upravne akte, ki jih izdaja organ v sestavi.

3. Notranja organizacija ministrstva in organa v sestavi

26. člen (notranja organizacija in sistemizacija delovnih mest ministrstva)

Notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest ministrstva določi minister v soglasju z vlado. Če zakon ne določa drugače, določi notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest organa v sestavi, na predlog predstojnika organa v sestavi, minister v soglasju z vlado.

Pred sprejetjem akta iz prejšnjega odstavka mora predstojnik pridobiti mnenje reprezentativnih sindikatov v ministrstvu oziroma v organu v sestavi v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev.

27. člen (skupni temelji za notranjo organizacijo)

Skupne temelje za notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest določi vlada z uredbo.

4. Ministrstva in njihova delovna področja

28. člen (ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve)

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve opravlja naloge na področjih delovnih razmerij in pravic iz dela, zaposlovanja in poklicnega usposabljanja, družine, socialnih zadev, invalidskega varstva, vojnih invalidov, vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja ter vojnih grobišč.

29. člen (ministrstvo za finance)

Ministrstvo za finance opravlja naloge na področjih zakladništva, javnega računovodstva, proračuna, javnih naročil, davčnega in carinskega sistema, javnofinančnih prihodkov in finančnega sistema, preprečevanja in odkrivanja pranja denarja, prirejanja iger na srečo, državnih pomoči ter makroekonomskih analiz in napovedi.

30. člen (ministrstvo za gospodarstvo)

Ministrstvo za gospodarstvo opravlja naloge na področjih ekonomskega sistema in razvoja, notranjega trga, intelektualne lastnine, tehnične zakonodaje in meril, varstva

potrošnikov, varstva konkurence, ekonomskih odnosov s tujino, razvoja podjetniškega sektorja in konkurenčnosti, drobnega gospodarstva in turizma, tehnološkega razvoja in industrijskih projektov.

31. člen
(ministrstvo za informacijsko družbo)

Ministrstvo za informacijsko družbo opravlja naloge na področjih računalništva, informatike, telekomunikacij, informacijske tehnologije, pošte in razvoja informacijske družbe.

32. člen
(ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano)

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano opravlja naloge na področjih kmetijstva, razvoja podeželja, prehrane, krme, varstva rastlin, veterinarstva in zootehnike, gozdarstva, lovstva in ribištva.

33. člen
(ministrstvo za kulturo)

Ministrstvo za kulturo opravlja naloge na področjih ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih vrednot, medijev ter skrbi za uveljavljanje, razvoj in promocijo slovenskega jezika.

34. člen
(ministrstvo za notranje zadeve)

Ministrstvo za notranje zadeve opravlja naloge na področjih sistema, organizacije, delovanja in razvoja državne uprave ter lokalne samouprave, sistema plač v javnem sektorju, upravnih notranjih zadev, migracij in policije.

35. člen
(ministrstvo za obrambo)

Ministrstvo za obrambo opravlja naloge na področjih obrambnega sistema in sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

36. člen
(ministrstvo za okolje, prostor in energijo)

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo opravlja naloge na področjih okolja, prostora, energetike in rudarstva.

37. člen
(ministrstvo za pravosodje)

Ministrstvo za pravosodje opravlja naloge na področjih organizacije in statusa sodišč, državnega tožilstva, državnega pravobranilstva in ustavnega sodišča, nadzora nad poslovanjem državnega tožilstva in državnega pravobranilstva, civilnega in kaznovalnega

prava, sodnih postopkov, pravosodne uprave, odvetništva, notariata, izvrševanja kazenskih sankcij, varstva osebnih podatkov in mednarodne pravne pomoči.

38. člen
(ministrstvo za promet)

Ministrstvo za promet opravlja naloge na področjih železniškega, zračnega, pomorskega prometa, prometa po celinskih vodah in cestnega prometa, razen nadzora varnosti cestnega prometa, ter naloge na področjih prometne infrastrukture in žičniških naprav.

39. člen
(ministrstvo za šolstvo, znanost in šport)

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport opravlja naloge na področjih vzgoje in izobraževanja, mladinske politike, znanosti in raziskovanja, nacionalnega meroslovnega sistema in športa.

40. člen
(ministrstvo za zdravje)

Ministrstvo za zdravje opravlja naloge na področjih varovanja in krepitev zdravja, zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja, zdravstvene dejavnosti, zdravstvene varnosti živil, zdravega prehranjevanja, zdravil in medicinskih pripomočkov ter kemikalij.

41. člen
(ministrstvo za zunanje zadeve)

Ministrstvo za zunanje zadeve opravlja naloge na področjih zunanjih zadev države, konzularne zaščite, mednarodnih pogodb ter Slovencev v zamejstvu in po svetu.

42. člen
(naloge ministrstev in organov v sestavi)

Naloge ministrstev lahko podrobneje določi vlada z uredbo.

Vlada z uredbo iz 21. člena tega zakona o ustanovitvi organov v sestavi določi tudi delovna področja organov v sestavi.

V. TERITORIALNA ORGANIZACIJA UPRAVE

43. člen
(upravne enote ter druge oblike teritorialne organiziranosti)

Za opravljanje upravnih nalog, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno, delujejo upravne enote.

Območja upravnih enot določi vlada z uredbo. Območja upravnih enot se določijo tako, da je zagotovljeno racionalno in učinkovito opravljanje upravnih nalog. Območje upravne enote praviloma obsega območje ene ali več lokalnih skupnosti.

Če zakon tako določa, se opravljanje upravnih nalog, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno, zagotavlja v območnih enotah, izpostavah oziroma drugače imenovanih dislociranih enotah ministrstev oziroma organov v njihovi sestavi.

44. člen (pristojnosti upravnih enot)

Upravne enote odločajo na prvi stopnji v upravnih stvareh iz državne pristojnosti, če z zakonom za posamezne upravne stvari ni določeno drugače.

Upravne enote opravljajo tudi druge upravne naloge iz državne pristojnosti, določene z zakoni, ki urejajo posamezna področja.

45. člen (notranja organizacija upravne enote)

Notranjo organizacijo upravne enote določi načelnica oziroma načelnik (v nadaljnjem besedilu: načelnik) upravne enote s soglasjem vlade.

46. člen (načelnik upravne enote)

Upravno enoto vodi načelnik, ki se imenuje v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

47. člen (naloge načelnika upravne enote)

Načelnik upravne enote predstavlja upravno enoto, izdaja odločbe v upravnem postopku na prvi stopnji, koordinira delo notranjih organizacijskih enot, zagotavlja opravljanje strokovnih in drugih nalog, ki so skupne notranjim organizacijskim enotam, opravlja druge organizacijske naloge v zvezi z delovanjem upravne enote, odloča o pravicah ter dolžnostih in delovnih razmerjih delavcev v upravni enoti in o drugih kadrovskih vprašanjih ter skrbi za sodelovanje z lokalnimi skupnostmi z območja upravne enote.

48. člen (strokovno vodstvo ministrstev)

Upravna enota opravlja zadeve s svojega delovnega področja pod strokovnim vodstvom ministrstev, na katerih delovno področje sodijo posamezne zadeve.

49. člen (razmerja med resornimi ministrstvi in upravnimi enotami)

Ministrstva, vsako na svojem delovnem področju:

- dajejo upravnim enotam usmeritve, strokovne napotke in drugo strokovno pomoč za izvrševanje nalog iz svoje pristojnosti,
- dajejo upravnim enotam obvezna navodila za izvrševanje nalog s svojih upravnih področij,
- spremljajo organizacijo dela v upravni enoti oziroma v ustrezni notranji organizacijski enoti, usposobljenost uslužbencev za opravljanje nalog in učinkovitost dela pri reševanju upravnih stvari,
- nadzorujejo izvrševanje upravnih nalog v upravni enoti,
- lahko naložijo upravni enoti, da v mejah svojih pristojnosti opravi določene naloge ali sprejme določene ukrepe ter o tem poroča.

Načelnik upravne enote mora ravnati v skladu z usmeritvami, strokovnimi napotki in obveznimi navodili ministrstva, pristojnega za ustrezno delovno področje.

50. člen (poročanje ministrstvom)

Načelnik upravne enote mora redno poročati ministrstvu, pristojnemu za upravo, in resornim ministrstvom o izvrševanju nalog upravne enote.

Poročanje ministrstvu, pristojnemu za upravo, zajema celotno delovanje upravne enote, poročanje resornim ministrstvom pa zajema izvrševanje nalog na njihovih delovnih področjih.

51. člen (nadzor ministrstev)

Če ministrstvo, pristojno za določeno upravno področje, ugotovi, da upravna enota ne izvršuje nalog iz pristojnosti ministrstva oziroma jih ne izvršuje pravilno ali pravočasno, mora na to opozoriti načelnika upravne enote in mu naložiti, da zagotovi izvrševanje teh nalog oziroma da odpravi ugotovljene nepravilnosti v roku, ki mu ga določi.

Če načelnik upravne enote ne ravna v skladu z opozorilom ministrstva, lahko ministrstvo neposredno opravi posamezno nalogo iz pristojnosti upravne enote. Ministrstvo mora neposredno opraviti posamezno nalogo iz pristojnosti upravne enote, če bi zaradi tega utegnile nastati škodljive posledice za življenje ali zdravje ljudi, za naravno oziroma življenjsko okolje ali premoženje.

52. člen (odločanje o pritožbi)

Ministrstvo, pristojno za določeno upravno področje, odloča o pritožbi zoper odločbo ali drug posamični akt, ki ga je v upravnih stvareh na prvi stopnji izdala upravna enota.

Če je v ministrstvu za določeno upravno področje ustanovljen organ v sestavi, odloča o pritožbi zoper odločbo ali drug posamični akt, ki ga je na prvi stopnji izdala upravna enota, organ v sestavi.

53. člen (razmerja med ministrstvom, pristojnim za upravo, in upravnimi enotami)

Ministrstvo, pristojno za upravo:

- nadzoruje organizacijo dela in učinkovitost upravne enote v celoti,
- spremlja usposobljenost delavcev na delovnih mestih, na katerih se ne opravljajo upravne naloge iz delovnih področij drugih ministrstev,
- daje upravni enoti usmeritve in navodila za izboljšanje organizacije, učinkovitosti in kakovosti dela,
- predlaga vladi izdajo soglasja k notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v upravni enoti,
- usklajuje reševanje kadrovskih, finančnih, prostorskih, materialnih in drugih podobnih vprašanj v zvezi z delom upravnih enot.

Načelnik upravne enote za svoje delo in delo upravne enote odgovarja ministru, pristojnemu za upravo. Minister, pristojen za upravo, kot predstojnik načelnika upravne enote s splošnim aktom uredi način uresničevanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja načelnikov upravnih enot.

Usmeritve in obvezna navodila ministrstev iz 49. člena tega zakona so za upravne enote zavezujoča, če z njimi z vidika organizacijskih, kadrovskih, finančnih in drugih posledic za poslovanje upravne enote pisno soglašata minister, pristojen za upravo. V primeru spora odloči vlada.

Če ima podzakonski predpis, ki ga izda pristojni minister, kadrovske, finančne ali druge posledice za poslovanje upravne enote, mora pred njegovo izdajo pristojni minister pridobiti pisno mnenje ministrstva, pristojnega za upravo. V primeru spora odloči vlada.

54. člen (spor o pristojnosti med upravnimi enotami)

V sporih o pristojnosti med upravnimi enotami odloča ministrstvo, pristojno za upravo.

55. člen (koordinacijski sosvet)

Za sodelovanje med upravno enoto, občinskimi upravami in območnimi enotami, izpostavami in drugimi dislociranimi organizacijskimi enotami ministrstev, organov v njihovi sestavi ter oseb javnega prava, katerih ustanovitelj je država, in ki pretežno opravljajo upravne naloge, se za območje upravne enote ustanovi poseben koordinacijski sosvet, v katerem sodelujejo načelnik upravne enote, župani oziroma direktorji občinskih uprav (tajniki občin) ali od župana oziroma direktorja občinske uprave (tajnika občine) pooblaščen predstavniki občinske uprave in vodje dislociranih enot tega odstavka.

Koordinacijski sosvet obravnava vprašanja v zvezi z organizacijo, učinkovitostjo in kakovostjo dela državne uprave na območju upravne enote z namenom zagotoviti čim bolj usklajeno delovanje javne uprave na tem območju in usklajeno reševanje organizacijskih, prostorskih, materialnih vprašanj, vprašanj splošnega poslovanja (poslovanja s strankami, poslovanja z dokumentarnim gradivom itd.) in drugih podobnih vprašanj. Načelnik upravne enote kot koordinator sosveta skupne predloge in vprašanja posreduje ministrstvu, pristojnemu za upravo, in ministrstvu, na katerih delovno področje se predlogi in vprašanja nanašajo.

VI. RAZMERJA MINISTRSTEV

1. Razmerja do vlade

56. člen (razmerje med vlado in ministrstvi)

Ministrstva se morajo ravnati po političnih usmeritvah vlade.

Vlada lahko naloži ministrstvu, da prouči določeno vprašanje ali opravi določeno nalogo in ji o tem poroča.

57. člen (poročanje o delu)

Ministrstva poročajo vladi o svojem delu, zlasti o stanju na njihovih upravnih področjih, o izvrševanju zakonov, drugih predpisov in usmeritev vlade, o ukrepih, ki so jih sprejeli, ter o njihovih učinkih.

58. člen (predlogi, pobude in stališča)

Ministrstvo lahko daje vladi predloge in pobude za urejanje vprašanj z njegovih upravnih področij, ki so v pristojnosti vlade ali državnega zbora.

Ministrstvo lahko zahteva, da vlada zavzame stališče ali da mu da usmeritve za reševanje posameznih vprašanj z njegovih upravnih področij.

2. Medsebojna razmerja

59. člen (sodelovanje ministrstev in drugih upravnih organov)

Ministrstva in drugi upravni organi morajo med seboj sodelovati v vseh skupnih vprašanjih.

Ministrstva ustanovljajo skupna delovna telesa v zadevah, ki po svoji naravi zahtevajo sodelovanje več ministrstev.

Za obravnavo posameznih vprašanj oblikujejo ministrstva skupne delovne skupine ali organizirajo druge oblike medsebojnega sodelovanja.

60. člen (usklajevanje predpisov)

Ministrstva morajo pri pripravljanju predpisov in drugih aktov medsebojno sodelovati oziroma si pred izdajo predpisa oziroma pred predložitvijo predpisa ali drugega akta vladi pridobiti mnenje drugih pristojnih ministrstev.

Če ministrstvo ne sprejme pomembnejših pripomb drugega ministrstva, mora ob predložitvi predpisa ali drugega splošnega akta o tem obvestiti vlado.

61. člen
(sporna vprašanja med ministrstvi)

Kadar je z zakonom določeno, da določeno odločitev sprejme posamezno ministrstvo v soglasju z drugim ministrstvom, pa med njima ni doseženo soglasje, mora ministrstvo, ki je pooblaščen za sprejem odločitve, o spornem vprašanju obvestiti vlado in zahtevati, da o njem odloči.

Če se pri delu ministrstev pojavijo druga sporna vprašanja, odloči o tem sporu vlada, ki da usmeritve za njihovo rešitev.

62. člen
(vodenje nalog s področij več ministrstev)

Če posamezna naloga zadeva upravna področja dveh ali več ministrstev, prevzame vodenje take naloge ministrstvo, na katerega upravno področje sodi naloga po pretežnosti, druga ministrstva pa morajo pri tem sodelovati.

Če med ministrstvi ni doseženo soglasje, odloči o spornem vprašanju vlada.

63. člen
(usklajevanje dela več ministrstev)

Predsednik vlade lahko pooblasti ministra, da vodi ali usklajuje delo dveh ali več ministrstev pri oblikovanju politik in opravljanju izvršilnih nalog oziroma da vodi izvajanje določenega projekta vlade, ki sodi na upravna področja več ministrstev.

3. Razmerja do organov lokalnih skupnosti

64. člen
(nadzor ministrstev nad zakonitostjo aktov iz pristojnosti lokalnih skupnosti)

Ministrstva, vsako na svojem področju, pri opravljanju nadzorstva nad zakonitostjo dela organov lokalnih skupnosti nadzorujejo zakonitost splošnih in posamičnih aktov, ki jih izdajajo organi lokalnih skupnosti v zadevah iz pristojnosti lokalnih skupnosti.

Pristojno ministrstvo mora opozoriti organ lokalne skupnosti, ki je izdal akt, za katerega meni, da ni v skladu z ustavo in zakonom, mu predlagati ustrezne rešitve in določiti rok, v katerem mora organ lokalne skupnosti sporen akt uskladiti.

Če organ lokalne skupnosti v roku iz prejšnjega odstavka ne uskladi svojega predpisa z ustavo ali zakonom, mora ministrstvo predlagati vladi, da zahteva začetek postopka pred ustavnim sodiščem za oceno skladnosti predpisa lokalne skupnosti z ustavo oziroma zakonom.

65. člen
(opozorila ministrstva nadzornemu organu lokalne skupnosti)

Pristojno ministrstvo mora opozoriti organ lokalne skupnosti, ki nadzoruje delo uprave lokalne skupnosti, če ugotovi, da uprava lokalne skupnosti ne ravna v skladu z zakonom in drugim zakonitim predpisom, in mora predlagati ustrezne ukrepe.

66. člen

(nadzor ministrstev nad zakonitostjo pri prenesenih nalogah iz državne pristojnosti)

Ministrstva, vsako na svojem področju, opravljajo nadzorstvo nad zakonitostjo posamičnih upravnih aktov organov lokalnih skupnosti, kadar ti odločajo v upravnih stvareh iz prenesene državne pristojnosti.

O pritožbi zoper posamične akte, ki jih v zadevah iz prenesene državne pristojnosti na prvi stopnji izdajajo organi lokalnih skupnosti, odloča ministrstvo, pristojno za ustrezno področje.

67. člen

(nadzor ministrstev nad primernostjo in strokovnostjo pri prenesenih nalogah iz državne pristojnosti)

V zadevah, ki jih na organe lokalnih skupnosti prenese država, opravljajo pristojna ministrstva tudi nadzorstvo nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

Pri izvajanju nadzorstva iz prejšnjega odstavka lahko pristojno ministrstvo da obvezno navodilo za organizacijo služb in sistemizacijo delovnih mest za opravljanje teh nalog ter daje obvezna navodila za opravljanje nalog iz državne pristojnosti.

Pristojno ministrstvo si zagotavlja pregled nad delom organov lokalnih skupnosti pri izvrševanju nalog iz državne pristojnosti; v ta namen zahteva od organov lokalnih skupnosti poročila, obvestila, mnenja in podatke ter njihovo obvezno sodelovanje.

68. člen

(opozorila upravne enote)

Upravna enota mora opozoriti pristojno ministrstvo, če ugotovi, da organi lokalnih skupnosti pri opravljanju nalog iz pristojnosti lokalnih skupnosti ravnajo nezakonito. Upravna enota mora prav tako opozoriti pristojno ministrstvo, če ugotovi, da organi lokalnih skupnosti pri nalogah iz državne pristojnosti, ki so prenesene na lokalne skupnosti, ravnajo neprimerno in nestrokovno.

69. člen

(strokovna pomoč)

Ministrstva dajejo organom lokalnih skupnosti strokovno pomoč s svojega delovnega področja pri prenesenih nalogah iz državne pristojnosti in pri nalogah iz pristojnosti lokalnih skupnosti.

70. člen

(ukrepi za odpravo nepravilnosti pri izvrševanju nalog iz državne pristojnosti)

Če ministrstvo ugotovi, da organ lokalne skupnosti ne izvršuje nalog iz državne pristojnosti, mora opozoriti organ lokalne skupnosti in mu z odločbo naložiti, da zagotovi izvrševanje teh nalog v roku, ki ga določi.

Če organ lokalne skupnosti nalog iz državne pristojnosti ne izvršuje pravilno in pravočasno, ga mora ministrstvo opozoriti na ugotovljene nepravilnosti ter mu določiti način in rok za njihovo odpravo.

V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko ministrstvo predlaga pristojnemu organu lokalne skupnosti tudi ukrepe zoper odgovorno uradno osebo.

71. člen **(prevzem pristojnosti za prenesene naloge iz državne pristojnosti)**

Če organ lokalne skupnosti ne ravna v skladu z opozorilom ministrstva, lahko ministrstvo na stroške lokalne skupnosti neposredno opravi posamezno nalogo iz državne pristojnosti, ki bi jo moral opraviti organ lokalne skupnosti.

Ministrstvo mora neposredno opraviti posamezno nalogo iz pristojnosti organa lokalne skupnosti, če bi zaradi opustitve naloge utegnile nastati škodljive posledice za življenje ali zdravje ljudi, za naravno oziroma življenjsko okolje ali premoženje.

Če organ lokalne skupnosti kljub večkratnim opozorilom ne opravlja nalog iz državne pristojnosti, ki jih je na lokalno skupnost prenesla država, ali če jih ne izvršuje pravilno in pravočasno, lahko ministrstvo predlaga vladi, da začne postopek za odvzem prenesenih nalog.

4. Nadzor nad nosilci javnih pooblastil

72. člen **(nadzor nad nosilci javnih pooblastil)**

Ministrstvo opravlja nadzor nad zakonitostjo splošnih in posamičnih pravnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil.

Splošni akti, izdani za izvrševanje javnih pooblastil, morajo biti objavljeni v Uradnem listu Republike Slovenije. Nosilec javnega pooblastila je dolžan posredovati splošni akt iz prejšnjega odstavka za objavo pristojnemu ministrstvu.

Vlada na predlog pristojnega ministrstva zadrži objavo splošnega akta, izdanega za izvrševanje javnih pooblastil, če meni, da je v nasprotju z ustavo ali zakonom, in predlaga nosilcu javnega pooblastila, da o njem ponovno odloči; pri tem mora vlada navesti razloge za zadržanje. Če nosilec javnega pooblastila vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, vlada pa lahko zadrži njegovo izvrševanje, če najkasneje v 15 dneh po objavi splošnega akta vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

Sklep vlade, s katerim zadrži izvrševanje splošnega akta v skladu s prejšnjim odstavkom, se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Določbe tega člena se ne uporabljajo za javne agencije. Za nadzor nad javnimi agencijami se uporabljajo določbe splošnega zakona, ki ureja javne agencije, in zakonov, ki urejajo posamezne javne agencije.

5. Nadzor ministrstva, pristojnega za upravo

73. člen **(nadzor ministrstva, pristojnega za upravo)**

Ministrstvo, pristojno za upravo, opravlja v upravnih organih in pri nosilcih javnih pooblastil nadzorstvo nad izvajanjem predpisov o notranji organizaciji, poslovnem času, uradnih urah, poslovanju z dokumentarnim gradivom, kakovosti poslovanja in poslovanju s strankami. Nadzorstvo opravljajo uradne osebe, ki jih za to pooblasti minister, pristojen za upravo (v nadaljnjem besedilu: upravni inšpektor).

Upravni inšpektor ima pravico do vstopa v prostore upravnega organa oziroma nosilca javnega pooblastila, ter pravico do vpogleda v dokumentacijo. Upravni organ mora zagotoviti upravnemu inšpektorju pogoje za delo in vse potrebne informacije.

Upravni inšpektor o nadzoru sestavi zapisnik, ki se vroči predstojniku, pristojnemu ministru in ministru, pristojnemu za upravo. V zapisniku lahko upravni inšpektor predlaga ustrezne ukrepe za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti. Na zapisnik ima predstojnik pravico ugovora v osmih dneh od dneva vročitve zapisnika. O ugovoru na zapisnik odloča minister, pristojen za upravo, ki lahko tudi predlaga predstojniku, pristojnemu ministru oziroma vladi ustrezne ukrepe za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.

VII. PREDPISI UPRAVE

74. člen (predpisi ministra)

Za izvrševanje zakonov, drugih predpisov in aktov državnega zbora, predpisov in aktov vlade ter predpisov Evropske unije ministri izdajajo pravilnike; če tako določa zakon, pa tudi druge predpise.

Pravilnik se izda, če tako določa zakon ali uredba ali če minister oceni, da je izdaja pravilnika potrebna za namen iz prvega odstavka tega člena.

Nosilci javnih pooblastil izdajajo pravilnike, če tako določa zakon.

Zakon o državni upravi – ZDU-1 (Uradni list RS, št. [52/02](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

75. člen

Koordinacijski sosveti se konstituirajo najkasneje v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

76. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati zakonske določbe, ki določajo organe in organizacije v sestavi ministrstev ter urejajo njihova razmerja do ministrstev in njihovo notranjo organizacijo, razen določb zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 82/94, 44/97, 87/97, 13/98 – odločba US, 87/2001 – ZMatD in 47/2002).

Na področjih, kjer je v zakonu iz prvega odstavka tega člena določeno, da organ v sestavi odloča v upravnem postopku na prvi in na drugi stopnji, najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona prevzame odločanje na drugi stopnji pristojno ministrstvo; ministrstvo prevzame tudi delavce ter ustrezne pravice proračunske uporabe, prostore, opremo in dokumentacijo. Od prevzema nalog po tem odstavku se za davčni organ po zakonu o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 35/98 – odločba US, 82/98, 91/98, 1/99 – ZNIDC, 108/99, 37/2001 – odločba US in 97/2001) šteje tudi pristojno ministrstvo.

Organi in organizacije v sestavi ministrstev, ustanovljeni z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Uradni list RS, št. 71/94, 47/97, 60/99, 119/2000 – ZVRS-C, 30/2001 – ZTel in 30/2001) ali z drugim zakonom, po uveljavitvi tega zakona nadaljujejo z delom do uveljavitve uredbe iz 21. člena tega zakona. S tem dnem ti organi oziroma organizacije v sestavi ministrstev prenehajo delovati, razen tistih, za katere je z uredbo iz 21. člena tega zakona določeno drugače. Naloge organov in organizacij v sestavi ministrstev, ki prenehajo delovati v skladu z uredbo iz 21. člena tega zakona, prevzamejo pristojna ministrstva oziroma organi v sestavi ministrstev, določeni z uredbo iz 21. člena tega zakona.

Ne glede na določbe 74. člena tega zakona navodila in odredbe, izdani kot podzakonski predpisi, ostanejo v veljavi.

Zakonske določbe iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo do uveljavitve uredbe iz 21. člena tega zakona.

Ministrstvo oziroma organi v njegovi sestavi, ustanovljen z uredbo iz 21. člena tega zakona, s prevzemom nalog prevzamejo od organov in organizacij v sestavi delavce, pravice proračunske uporabe, obveznosti, dokumentacijo, prostore, opremo in inventar, ki se uporabljajo za izvajanje teh nalog.

77. člen

Uredbe na podlagi tega zakona sprejme vlada najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

Uredba iz 27. člena tega zakona, ki ureja skupna izhodišča za notranjo organizacijo organov državne uprave, se uskladi s tem zakonom najkasneje v devetih mesecih od njegove uveljavitve.

Uredbo iz 21. člena tega zakona o ustanovitvi organov v sestavi ministrstev vlada sprejme najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

78. člen

Ministrstva morajo najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi uredbe iz 21. člena uskladiti splošne akte o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest z določbami tega zakona.

79. člen

Predstojnikom organov in organizacij v sestavi in njihovim namestnikom z dnem prenehanja delovanja organa oziroma organizacije preneha funkcija. Če izpolnjujejo pogoje, se jih zaposli brez javnega natečaja s prerazporeditvijo na ustrezna delovna mesta v ministrstvu.

80. člen

Državni sekretarji nadaljujejo z delom v skladu s 25.c členom zakona o vladi (Uradni list RS, št. 4/93, 71/94 – ZODPM, 23/96, 47/97, 23/99 – ZSOVA, 119/2000 in 30/2001 – ZODPM-C) do prenehanja funkcije vlade po prvih parlamentarnih volitvah po uveljavitvi tega zakona.

Delavci v organih državne uprave z nazivom državni podsekretar nadaljujejo z delom z istim nazivom do prevedbe naziva v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

Generalni sekretarji ministrstev nadaljujejo z delom po določbah tega zakona.

Načelnike upravnih enot do uveljavitve zakona, ki ureja položaj javnih uslužbencev, imenuje in razrešuje vlada na predlog ministra, pristojnega za upravo, v skladu z zakonom o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, 2/91-I, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 70/97, 87/97 – ZPSDP in 38/99).

81. člen

Do uveljavitve zakona, ki bo uredil postopek podelitve javnega pooblastila, se za postopke javnega natečaja za pridobitev javnega pooblastila po tretjem odstavku 15. člena tega zakona smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja javna naročila, o javnem razpisu.

82. člen

Ob konstituiranju pokrajin ali najkasneje dve leti po njihovem konstituiranju se teritorialna organizacija državne uprave uskladi s teritorialno organizacijo lokalne samouprave.

83. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

- zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev, razen določb 23. in 24. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Uradni list RS, št. 30/2001),
- zakon o upravi (Uradni list RS, št. 67/94, 20/95 – odločba US, 29/95 – ZPDF in 80/99 – ZUP), razen določb o izvrševanju inšpekcijskega nadzorstva (določbe od 83. do 98. člena).

Z zaprisego ministrov po prvih parlamentarnih volitvah od uveljavitve tega zakona preneha veljati 25.c člen zakona o vladi; s tem dnem se začnejo uporabljati določbe 17. člena tega zakona.

84. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembi zakona o državni upravi – ZDU-1A (Uradni list RS, št. [56/03](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»2. člen

S 1. 7. 2003 Služba Vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj prevzame od Ministrstva za gospodarstvo delovno področje regionalnega razvoja ter ustrezno število uslužbencev in ustrezne pravice proračunske uporabe, dokumentacijo, prostore in opremo.

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi – ZDU-1B (Uradni list RS, št. [61/04](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.